

## Utbildningsinspektion i Silviaskolan Förskoleklass, grundskola årskurs 1–9

### Innehåll

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| Inledning .....                                      | 1  |
| Underlag .....                                       | 1  |
| Beskrivning av Silviaskolan.....                     | 2  |
| Sammanfattande bedömning.....                        | 2  |
| Bedömning av utbildningsresultaten.....              | 3  |
| Bedömning av verksamheten .....                      | 5  |
| Bedömning av förutsättningarna för utbildningen..... | 10 |

### Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Silviaskolan den 26 och 27 april 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida ([www.skolverket.se/Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Silviaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Silviaskolan intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i alla årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

## Beskrivning av Silviaskolan

| <b>Silviaskolan</b> | <b>Antal barn/elever</b> |
|---------------------|--------------------------|
| Skolbarnsomsorg     | 13                       |
| Förskoleklass       | 2                        |
| Grundskola          | 59                       |

Silviaskolans upptagningsområde omfattar Skåne, Blekinge, Kronoberg och Kalmar län. Endast fyra elever kommer från Hässleholms kommun. Eleverna tar sig till skolan med buss, tåg eller taxi och ett flertal elever tillbringar lång tid på väg till och från skolan. Några elever har istället valt veckoboende i värdfamilj.

Bakgrunden till skolans tillkomst var att intresseorganisationerna för döva och hörselskadade i den södra regionen önskade att det i regionen etablerades en skola anpassad för hörselskadade barn som kunde ge eleverna en utbildning på samma villkor som för hörande. Syftet var att skolan därmed skulle vara ett komplement till specialskolan och den vanliga kommunala skolan. Hässleholms kommun valde att stå som värd för skolan och beslöt att bygga en ny skola i anslutning till den befintliga grundskolan Västerskolan. Drottning Silvia invigde skolan år 1993. Skolans verksamhet började med ca 20 elever. En tillbyggnad gjordes 1995 och för närvarande har skolan 59 elever från 29 olika kommuner.

Elevernas hörselnedsättning varierar kraftigt. För att avgöra ett barns hörselnivå görs mätningar med audiogram. Tidigare var gränsvärdet för att anses berättigad till specialskola 60dB. Denna gränsdragning har blivit mera flytande med anledning av att man idag med hjälp av operation (Cochlearimplantat) kan åstadkomma att döva barn kan ges förmåga att höra. På Silviaskolan fanns vid inspektionen fem barn med implantat. Dessa elever har ofta inte hunnit nå ett åldersadekvat språk och är därför också i behov av specifika stödåtgärder. Ett antal elever är förutom hörselnedsättningen i behov av särskilt stöd av andra skäl. Exempelvis är skolan även anpassad för hörselskadade elever med synnedsättning.

Ett antal hörselpedagoger är knutna till skolan. Dessa ambulerar i Silviaskolans upptagningsområde och erbjuder rådgivning till grundskolor med hörselskadade elever i sina klasser.

## Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Silviaskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektionsteamet gör bedömningen att verksamheten i rektorsområdet är av mycket god kvalitet.

Elevernas kunskapsresultat varierar kraftigt över åren och hamnar ofta under rikssnittet. Det måste emellertid beaktas att en stor andel av eleverna endast under del av grundskoletiden haft möjlighet till kompensatorisk undervisning för sitt hörselhandikapp.

Undervisningen präglas av arbetsro och ett positivt samspel mellan läraren och den enskilde eleven och inspektörerna bedömer att det finns ett bra klimat för lärande. Eleverna på skolorna är trygga och föräldrarna har förtroende för personalen. Det pågår ett mycket engagerat arbete kring normer och värden och det förebyggande arbetet för att motverka mobbning är väl utvecklat. Skolan organiserar såväl undervisning som särskilda stödsatser med ett individanpassat synsätt.

Silviaskolan har en hög andel behöriga lärare. Personalen är handplockad utifrån sin speciella kompetens och förmåga att möta den enskilde elevens behov. Personaltätheten är hög och skolan är väl försedd med specialpedagogisk kompetens.

Skolledningen är väl förtrogen med det dagliga arbetet och rektorn har en ambition att utveckla det pedagogiska arbetet. Det finns dock ett behov av att tydliggöra de nationella kunskapsmålen såväl bland elever och föräldrar som hos personal för att ytterligare öka möjligheten till inflytande för eleverna och delaktighet för föräldrarna. Genom att analysera skolans resultat och arbetsmetoder bör skolan anstränga sig för att finna metoder att förbättra kunskapsresultaten.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga. Genom att öka elevernas kunskap om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga ämnen kan elevernas delaktighet i undervisningen utvecklas ytterligare. Även skolans information till föräldrar om skolans mål bör ses över.
- Undervisningen bör i högre grad utgå från kursplanerna och med starkare fokus på strävansmålen. Skolan bör även tillse att eleverna i alla ämnen har möjlighet att nå mål att uppnå i årskurs 5. Härvidlag bör kunskapsuppföljningarna i andra ämnen än engelska, matematik och svenska ses över.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas så att elevernas kunskapsutveckling kan bli föremål för bättre analyser.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Skolan saknar en arbetsplan (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Betyg sätts inte i alla ämnen i slutet av varje termin i årskurs 8 i ämnen och ämnesblock som inte har avslutats (7 kap. 4, 7 och 12 §§ grundskoleförordningen).

### Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

I Silviaskolan möts inspektionsteamet av en mycket varm och mottagande atmosfär. Eleverna trivs mycket bra och känner stor samhörighet och stämningen på skolan kan närmast beskrivas som familjär. Yngre elever känner

trygghet tillsammans med de äldre eleverna på skolan. God gemenskap råder mellan elever och lärare och mellan föräldrar och personal. Eleverna visar på empatisk förmåga och har skaffat sig god förmåga att acceptera olikheter. Kränkningar är därför sällsynta. Under de lektioner som inspektörsteamet besökte rådde arbetsro och eleverna visade lust att lära. Skolans egen elev- och föräldraenkät visar bland annat att skolans arbete med trivsel, bemötande och trygghet varit framgångsrikt.

Eleverna tar ansvar för miljön och är rädda om sin skola och elevernas förmåga att ta ansvar för sitt skolarbete har varit ett utvecklingsområde för skolan. Eleverna är i viss mån delaktiga i valet av personliga mål och arbetssätt.

Överensstämmelsen mellan elevernas betyg och deras resultat på de nationella ämnesproven är god. På dessa nådde 80 procent av eleverna i årskurs 5 målen i matematik och svenska medan 60 procent nådde målen i engelska. Eleverna på Silviaskolan synes ha speciella svårigheter att nå målen i ämnet engelska. Personalen på skolan menar att elevernas svårighet med ämnet engelska till stor del kan ha sin förklaring i elevernas hörselnedsättning. När betygsstatistiken för de senaste fyra åren i årskurs 9 granskas, är det genomgående 50–80 procent av eleverna som har nått målen i de behörighetsgivande ämnena engelska, matematik och svenska.

#### Resultat nationella ämnesproven år 2005.

| Silviaskolan | Årskurs 5 | Årskurs 9 |
|--------------|-----------|-----------|
| Svenska      | 80 %      | 66 %      |
| Engelska     | 60 %      | 66 %      |
| Matematik    | 80 %      | 66 %      |

Inspektörerna har uppmärksammat att de elever som gått hela sin skolgång på Silviaskolan i regel lämnar skolan med godkända betyg. Enligt skolledningen börjar ungefär hälften av eleverna på Silviaskolan senare och en stor andel kommer först i årskurs 5 eller därefter. Dessa elever har ofta haft en svår situation i sin grundskola där hörselnedsättningsproblematiken inte kunnat kompenseras fullt ut och därmed haft en negativ inverkan på elevernas språkutveckling. Vid en djupare analys av ovanstående tabellresultat konstaterar inspektörerna att procentberäkning inte är ett bra verktyg att använda på Silviaskolan. Det lilla elevunderlaget i kombination med kraftiga variationer i elevernas hörselproblematik samt tidpunkt för skolstart på Silviaskolan har stor inverkan på resultaten. I tabellen ovan utgör en elev i årskurs 9 hela 16 procentenheter.

#### Sammanfattning

Silviaskolan präglas av ett trivsamt och varmt samarbetsklimat. Eleverna är trygga och tar ansvar för den gemensamma miljön. Eleverna visar på empatisk förmåga och har skaffat sig god förmåga att acceptera olikheter.

Elevernas kunskapsresultat ligger under rikssnittet. Resultaten varierar dock kraftigt över åren. Dessutom måste beaktas att en stor andel av eleverna endast under del av grundskoletiden haft möjlighet till kompensatorisk undervisning för sitt hörselhandikapp.

## Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

### Arbetsmiljö och delaktighet

I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. På Silviaskolan uttrycker personalen att mycket tid läggs på att återupprätta och stärka elevernas självförtroende. Verksamheten präglas av en demokratisk grundsyn där eleverna görs medvetna om människors lika värde. Det pågår en ständig dialog mellan lärare och elever och den goda andan på skolan har medfört att konflikter och kränkningar är sällsynta. Föräldrar anger att de vuxna på skolan är snabba att hantera konflikter och kränkningar om sådana ändå uppstår. I intervjuer med eleverna framgår att skolans regler är tydliga och väl kända av eleverna. Skolan använder sig av kamratstödjare, elever som har till uppgift att hjälpa till att upptäcka konflikter och mobbning.

Silviaskolan har en gedigen plan för arbetet att motverka kränkande behandling. Även om det i planen framgår att den riktar sig till alla på arbetsplatsen, anser inspektörerna att planen inte tillräckligt tydligt tar upp fenomenet att vuxna kränker barn. Skolverket vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. En kommun är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Inspektörerna ser det som möjligt att stora delar av Silviaskolans nuvarande plan kan användas vid utarbetandet av likabehandlingsplanen men förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete med planen.

I årskurs 6–9 har personal och elever stormöten där man diskuterar gemensamma skolfrågor. På skolan finns också ett elevråd som ofta leds av rektorn. Här dominerar frågor kring lokaler, miljö och praktiska saker. Elevrådets frågor är tänkt att förberedas i klassråden. Dessa förekommer med olika frekvens och med olika grad av engagemang i klasserna. Inspektörerna gör bedömningen att eleverna på skolan har goda möjligheter att diskutera för dem angelägna frågor men att skolan kan förbättra arbetet med att ge alla elever kunskap om de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga.

Personalen på Silviaskolan lägger stor kraft vid att lära barnen att ta ansvar för sitt skolarbete och eleverna tillåts vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Lärarna presenterar visuellt vad barnen skall lära sig. I loggböcker anges såväl personliga mål för arbetet som veckans planering. Planeringen utvärderas varje vecka. Enligt eleverna är emellertid planeringen mest en tidsplanering och i vilken ordning saker skall göras. Eleverna delges i viss utsträckning de nationella målen för undervisningen och eleverna i de senare klasserna känner till betygsriterierna. Inspektörerna bedömer att skolan är på god väg att skapa ett reellt inflytande för eleverna men att skolan genom att tydligare informera eleverna om skolans nationella kunskapsmål kan göra dem ännu mera delaktiga i undervisningen.

Samverkan med föräldrar fungerar mycket bra. I varje klass har man täta kontakter med elevernas föräldrar. Ett skoloråd med en representant från varje klass träffas tillsammans med rektorn två gånger per termin. Föräldrar som inspektörerna samtalade med önskade dock bättre information från skolan om de nationella målen för att kunna vara mera delaktiga i utvecklingssamtalen och bättre förstå betygssättningen.

### **Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen**

Skolan är organiserad i två arbetslag, årskurserna 1–5 och 6–9. Flera vuxna arbetar i varje klass men en eller två av pedagogerna är huvudansvariga mentorer för varje årskurs. Skolan har ett fåtal elever i förskoleklass. Dessa går i en lokal, som också är skolans förskola och fritidshem, belägen i ett parkområde några hundra meter från Silviaskolan. Samverkan mellan förskoleklass och skola är begränsad och sker mest i form av besök i varandras verksamheter vid speciella tillfällen exempelvis teater och redovisningar. Flertalet av barnen på Silviaskolan utnyttjar inte sin rätt till plats på fritidshemmet beroende på att de flesta barnen har långa resor till och från skolan.

Inledningsvis arbetade man på skolan med högst sju elever i varje klass. Numera har man valt att åldersintegrera för att skapa större grupper. Härigenom kan äldre elever vara förebilder för de yngre och fungera som ledsagare i lärandeprocessen. Vid inspektionen pågick ett djurparksprojekt där alla elever på skolan blandats i sex grupper och där de äldre eleverna hade ansvar för och ledde arbetet i grupperna.

En viktig del i undervisningen är att förbereda eleverna att kunna hantera situationer då man inte alltid har teknisk utrustning att tillgå. Då eleverna ofta har en försenad språklig utveckling lägger skolan stor kraft vid aktiviteter som utvecklar denna förmåga. I ämnet matematik utgår man exempelvis ofta från praktiska exempel för att skapa diskussion och förståelse kring matematiska begrepp.

Inspektörerna såg exempel på samverkan mellan arbetslagen men, trots att skolan är liten och arbetslagen lever varandra fysiskt nära, utnyttjades samarbetet i ringa omfattning för att öka kvaliteten både vad gäller kunskapsuppföljning och kompetensanvändning.

Eleverna på Silviaskolan skall följa grundskolans kursplaner. I intervjuer med personalen och i samband med lektionsbesök framkom att arbetet i engelska, matematik och svenska utgick från kursplanernas mål. I övriga ämnen konstaterar emellertid inspektörerna att det finns brister. Dessa är mest påtagliga i arbetslaget 1–5, där de natuorienterande ämnena, teknik och hemkunskap

förekommer i begränsad omfattning. Inspektörerna konstaterar vidare att personalen på Silviaskolan i för liten utsträckning bygger undervisningen på kursplanernas strävansmål. Det fanns en medvetenhet bland personalen om behovet av att stärka denna del i arbetet. Genom utvecklingsarbetet med den individuella utvecklingsplanen tror man sig komma tillrätta med bristerna.

Vid observationer i klassrummen såg inspektörsteamet exempel på lektioner med varierat arbetssätt och mycket god individanpassning. Inspektörsteamet upplevde en lugn och harmonisk arbetsmiljö med i huvudsak motiverade och aktiva elever.

Silviaskolan är en liten skola med få elever i varje årskurs. Inspektörerna ser en risk i att skolans elever kan bli för isolerade i kontakten med andra elever. Det kan även, enligt lärarna, finnas en risk att eleverna på Silviaskolan utvecklar egna fördomar om vad andra tycker om dem. En högre grad av samverkan mellan grannskolan Västerskolan och Silviaskolan är viktig för att skapa förståelse för mänskliga olikheter. Silviaskolan bör därför arbeta för att finna former för ett utökat samarbete mellan skolorna.

### **Individanpassning, individuell studieplanering och stöd**

Enligt grundskoleförordningen skall särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet och enligt läroplanen ansvarar rektorn för att undervisningen och elevvårdsverksamheten utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

I Silviaskolan finns enligt rektor och lärare fungerande rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd. Inspektörernas bedömning bekräftar detta. Genomförandet av tester, diagnoser och andra uppföljningssystem som exempelvis logopedtester, ordkedjetester och LUS (läsutvecklingsscheman) samt regelbundna diskussioner i arbetslagen och elevvårdsteamet garanterar att skolan har en bra kunskap om vilka elever som behöver särskilt stöd. I varje arbetslag finns specialpedagogisk kompetens. Ett elevvårdsteam bestående av rektorn, kurator, skolsköterska och ofta psykolog från kommunens PPR-team (Pedagogiskt Psykologiskt Resursteam) samordnar elevvårdsarbetet på skolan.

Rektorn uppger att samtliga elever på skolan är i behov av någon form av stöd och att alla elever också får detta stöd. Stödet ges företrädesvis inom klassens ram eftersom klasstorlek och lärartäthet ger goda förutsättningar för en individanpassad undervisning. Modersmålsundervisning erbjuds i samarbete med närliggande grundskola.

Åtgärdsprogram upprättas i enlighet med grundskoleförordningen då en elev befaras att inte nå målen eller har andra svårigheter i skolarbetet. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av synes kunna vara ett stöd för insatser och uppföljning av dessa. Inspektörerna vill dock betona att skolan bör tillse att åtgärdsprogrammen i första hand beskriver vilka åtgärder skolan skall vidta. För de äldre eleverna har inspektörerna uppmärksammat att skolan upprättar åtgärdsprogram för varje ämne. Inspektörerna vill påpeka vikten av att skolan tar ett helhetsgrepp över elevens skolsituation och därför bör samla insatserna i ett åtgärdsprogram.

### **Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning**

Läraren skall i utvecklingssamtalet fortlöpande ge eleven och elevens vårdnadshavare information om elevens skolgång. I rektorsområdet genomförs utvecklingssamtal en gång per termin. Genom dessa samtal får elever och föräldrar information om såväl social utveckling som kunskapsutvecklingen i alla ämnen. Dessa samtal utmynnar i en framtidsytande individuell utvecklingsplan. Pedagogerna för de äldsta barnen uttrycker att man vill förändra utvecklingssamtalen eftersom klassföreståndaren har svårt att ge tillräcklig information i ämnen som den inte själv undervisar i. Inspektörerna bedömer att skolans information till föräldrarna om elevernas måluppfyllelse håller god kvalitet men ser samtidigt det planerade utvecklingsarbetet som viktigt för att ytterligare fördjupa utvecklingssamtalen i årskurserna 6–9.

Rektor har enligt läroplanen ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. I ämnena engelska, matematik och svenska förekommer olika metoder för att följa elevernas kunskapsutveckling. Läsutvecklingsscheman (LUS), observationer, prov, tester och observationer är några exempel. Uppföljning av elevernas kunskaper i andra ämnen är dock otillräcklig i årskurserna 1–5.

En likvärdig betygssättning är en viktig rättssäkerhetsfråga för eleverna och en förutsättning för ett rättvist urval till kommande studier. Eftersom klasserna är små är betygssättningen lättare att överblicka jämfört med en större skola. Det lilla urvalet kan emellertid vara ett problem för att åstadkomma likvärdiga bedömningar. För att åstadkomma likvärdighet i betygssättningen och för att anpassa bedömningarna till mål och betygskriterier förekommer normerande betygsdiskussioner mellan lärare på skolan. Även andra metoder används, exempelvis byter kollegor prov med varandra och rättar varandras prov. Jämförelser görs också med närliggande Västerskolan. De nationella ämnesproven används för att stämna av lärarnas egna bedömningar i engelska, matematik och svenska.

Vid granskning av betygs katalogen framgår att eleverna i årskurs 8 inte har betyg i ämnet musik. Skolan har undervisning i ämnet till och med årskurs 7 samt i årskurs 9. Inspektörerna bedömer att skolan i årskurs 8 skall bedöma och betygssätta de kunskaper eleven uppnått vid betygstillfället.

### **Kvalitetssäkring och förbättringsarbete**

För att få kunskap om skolans kvalitet använder skolan såväl egna enkäter som det kommunala utvärderingssystemet (Galax). Exempelvis låter man eleverna utvärdera undervisningen i varje ämne. Enligt rektorn bidrar ett stort antal studiebesök till att skolan med hjälp av ”externa ögon” får syn på sin verksamhet. Med anledning av det ringa elevantalet har Silviaskolan svårighet att utnyttja det kommunala kvalitetssystemet Galaxen.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall en sådan redovisning upprättas varje år. Denna skall innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta om målen inte har uppnåtts. För Silviaskolan finns en kvalitetsredovisning för år 2005. Den är skriven efter en gemensam mall för Hässleholms kommuns skolor. Personalen har deltagit i framtagandet av redovisningen men medvetenheten om skolans kvalitetsarbete varierar mellan

arbetslagen. Då skolans kunskapsresultat har visat stor variation bedömer inspektörerna att utvärderingarna kan ha större fokus på hur kunskapsmålen för utbildningen nås, fördjupad analys av dessa resultat och angivandet av förbättringsåtgärder som är tydligt kopplade till denna analys.

Från och med den 15 augusti 2005 infördes en förändring i förordningen om kvalitetsredovisning som innebär att skolans kvalitetsredovisning skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare skall också ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna vill betona att skolorna skall beakta att dessa grupper ges möjligheten att medverka respektive vara delaktiga nästa gång kvalitetsredovisningen skall utarbetas.

### **Skolledning och intern kommunikation**

Rektorn har lärarutbildning och tillika speciallärarutbildning med hörsel och dövriktning. Hon har varit skolledare i ca fem år och gick vid inspektionen den statliga rektorsutbildningen.

Som ledare är rektorn närvarande och synlig och har mycket god förtroendenhet med verksamheten. Arbetslagsledarna samt en lärare i årskurserna 7–9 bildar skolans ledningsgrupp. Rektorn betraktas av personalen som en utvecklingsinriktad och målmedveten pedagogisk ledare.

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. För rektorsområdet finns en arbetsplan, som dock inte används som ett aktivt dokument till stöd för styrning av verksamheten. Rektorn benämner dokumentet som en ”hyllvärmare”. Däremot har skolan upprättat lokala kursplaner. Inspektörerna gör bedömningen att skolan saknar en arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen och som anger färdriktningen för förbättrade resultat.

### **Sammanfattning**

Inspektörerna gör bedömningen att verksamheten vid Silviaskolan i stora delar är av mycket god kvalitet och att goda exempel på undervisning och lärande äger rum. Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och har en ambition att utveckla det pedagogiska arbetet. På skolan råder en god anda mellan vuxna och elever och arbetet med elever i behov av särskilt stöd håller mycket god kvalitet. Samverkan med föräldrar fungerar mycket bra.

Inspektörerna bedömer att skolan kan förbättra arbetet att ge alla elever kunskap om de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktiga. Genom att öka elevernas kunskap om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga ämnen kan dessutom elevernas delaktighet i undervisningen utvecklas ytterligare. Även skolans information till föräldrar om skolans mål bör ses över.

Skolans åtgärdsprogram kan utvecklas genom att de innehåller mera konkreta beskrivningar av vad skolan skall göra.

Undervisningen bör i högre grad utgå från kursplanerna och med starkare fokus på strävansmålen. Uppföljningen av elevernas kunskaper i andra ämnen än engelska, matematik och svenska bör förbättras företrädesvis i årskurserna 1–5

så att det säkerställs att eleverna i alla ämnen har möjlighet att nå mål att uppnå i årskurs 5.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör ha tydligare fokus på hur kunskapsmålen för utbildningen skall nås. Vidare bedömer inspektörerna att det är av vikt att rektorn fortsätter det påbörjade utvecklingsarbetet med att få den dagliga verksamheten i högre grad att styras av de nationella styrdokument. Skolan måste till stöd för denna styrning utarbeta en arbetsplan. I detta arbete skall personal, elever och föräldrar involveras i större utsträckning än vad som varit fallet tidigare.

Avslutningsvis bedömer inspektörerna att skolan i årskurs 8 skall bedöma och betygssätta de kunskaper eleven uppnått vid betygstillfället.

### Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

#### Tillgång till utbildning och information om utbildning

Vid Silviaskolan tas elever med medelsvåra och grava hörselnedsättningar emot och inskrivning sker på begäran av föräldrar eller hemkommunen. Underlag för beslut är logoped- och psykologutredning, föräldrars uppgifter och barnets audiogram (hörselkurva). Skolan har, oftast långt innan barnets skolplikt inträder, kontinuerlig kontakt med aktuella hörselvårdskonsulenter vid olika habiliteringar.

Silviaskolan är en specialbyggd skola med optimala ljud- och ljusförhållanden för att tillgodose de hörselskadades behov. Verksamheten bedrivs i talande miljö med väl fungerande teknisk utrustning men med teckenspråket ständigt till hands. Närliggande Västerskolans skolbibliotek samt kommunens kulturhus används som komplement till skolans eget bibliotek, vars utbud är begränsat.

Lärarna har pedagogisk högskoleutbildning avsedd för åldersgruppen de skall undervisa och deras kompetens används utifrån utbildning. Skolan har nio specialpedagoger med utbildning för döva och hörselskadade. Dessutom har sex av dessa pedagoger dubbla kompetenser inom läs- och skrivsvårigheter, språkutveckling, svenska som andraspråk och dubbelhandikapp syn - hörsel. Inspektörerna bedömer att personalen på Silviaskolan utifrån sin speciella kompetens har förmåga att möta den enskilde elevens behov. Personaltätheten är hög. Enligt rektorn har varje pedagog hand om 4,8 elever. Vid nyrekrytering av personal ser rektorn det som angeläget att lärare har erfarenhet från att ha arbetat i grundskola. Kompetensutvecklingen av personalen har under senaste åren dominerats av det så kallade "dialogprojektet", som bland annat har till syfte att skapa en studiemiljö som genom variationer i arbetssätt möter elevers olika behov. Förutom andra kommunala och kollektiva fortbildningsinsatser som exempelvis teckenspråksutbildning, utbildning om Cochlearimplantat och hjärt- och lungräddning har personalen även erbjudits individuell kompetensutveckling.

På Silviaskolan vill man att alla elever, trots att man är hörande, lär sig teckenspråk, som därför utgör skolans val. Eleverna har möjlighet att förstärka sina kunskaper ytterligare genom att även läsa teckenspråk som språkval. Förutom teckenspråk erbjuds eleverna franska, tyska, spanska samt svenska och engelska.

### **Sammanfattning**

Silviaskolan är en specialbyggd skola med goda förutsättningar för den pedagogiska verksamheten och optimala tekniska förhållanden för att tillgodose hörselskadade elevers behov.

Silviaskolan har en hög andel av behöriga lärare. Personalen är handplockad utifrån sin speciella kompetens och förmåga att möta den enskilde elevens behov. Personaltätheten är hög och skolan är väl försedd med specialpedagogisk kompetens.

|            |      |
|------------|------|
| Datum      | Ort  |
| 2006-11-09 | Lund |

Per Ingvar de la Motte

Roger Niklewski